

Aan de heren W. van Eijk, D. van Huizen en J. Rutten

4 mei 2021

Betreft: reactie ondernemingsraden WNK, Halte Werk, BUCH op de notitie bestuurlijke hoofdlijnen SORA.

Geachte WOR-bestuurders, beste Willem, Dick en Jack,

De ondernemingsraden van WNK, Halte Werk en de werkorganisatie BUCH hebben 19 april 2021 de (toen nog concept) notitie bestuurlijke hoofdlijnen SORA, versie 18 april 2021 ontvangen, welke op 30 april is aangeboden aan de colleges van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Uitgeest voor bespreking in hun collegevergaderingen op of rond 11 mei 2021.

De notitie bestuurlijke hoofdlijnen SORA bevat een uitwerking van met name de politiek-bestuurlijke thema's en heeft als doel de bestuurlijke uitgangspunten ten behoeve van het business- en organisatieplan en het traject daarnaartoe nadere vorm en invulling te geven.

De volgende vijf thema's komen in de notitie aan de orde:

- De visie op SORA
- Het takenpakket
- De verbinding met de lokale toegang sociaal domein
- De inbreng van budgetten
- De governance

In deze brief geven wij eerst een gezamenlijke reactie op elk van de vijf bovengenoemde thema's. Vervolgens gaat de ondernemingsraad van werkorganisatie BUCH nog apart in op specifieke aandachtspunten, die betrekking hebben op de eigen organisatie, waarvoor zij de belangen behartigt. Tot slot plaatsen we nog een enkele opmerking over het bestuurlijk vervolgproces.

Visie op SORA

De ondernemingsraden zijn positief over de geformuleerde visie op de SORA.

Wij onderschrijven dat de Sociale Onderneming Regio Alkmaar als goed voorbeeld moet dienen richting **werkgevers** (practice what you preach). Dit geldt met name wat betreft de Social Return On Investment (SROI) en de banenafsprak.

In de notitie wordt aangegeven wat de missie, visie en leidende principes betekenen voor de werknemers van SORA. De opmerking dat SORA haar **werknemers** een functie biedt van gelijkwaardig werk- en denkniveau, die door de medewerker *redelijkerwijs* in verband met zijn persoonlijke mogelijkheden en de voor hem/haar bestaande vooruitzichten kan worden vervuld,

is niet heel positief gesteld. Dat vinden we jammer, en bovendien niet terecht. Verder vragen wij ons af op welke wijze wordt bepaald hoe (en dat) de caseload voor professionals haalbaar en effectief is.

We zijn wel blij dat het SORA structureel investeert in de competenties en het vakmanschap van haar professionals; we zijn benieuwd hoe dit vorm gaat krijgen.

Bij de **raden en colleges** staat dat gestreefd wordt naar harmonisatie binnen het beleid, zodat er voor de uitvoering ruimte komt om maatwerk te bieden. Wij adviseren om in het vervolgtraject *concrete* afspraken te maken over harmonisatie, zodat efficiënter gewerkt kan worden en er tijd besteed kan worden aan andere zaken zoals het bieden van maatwerk.

Aangegeven wordt dat de SORA in gesprek blijft met **inwoners- en cliëntenorganisaties** over de dienstverlening en het wegwijs maken van inwoners in de mogelijkheden voor verbinding, ondersteuning en begeleiding. Wij vragen ons wel af hoe de aansluiting plaatsvindt met de lokale ambities en lokale verschillen. Ook dat moet in het vervolgtraject concreet worden gemaakt.

Takenpakket SORA

Wij vinden het positief dat er, naast de uitvoering van de taken in de Participatiewet, ook wordt voorgesteld aanpalende taken als inburgering, schuldhulpverlening en bijzondere bijstand/uitvoering minimaregelingen naar het SORA te laten overgaan. In de notitie wordt alleen niet uitgelegd welke meerwaarde het inbrengen van de aanpalende taken in SORA heeft. Ook wordt niet uitgelegd waarom inburgering vanaf 1 januari 2022 (tijdelijk) bij WNK wordt ondergebracht als SORA dan nog niet is opgericht.

Verbinding met de lokale toegang naar het sociaal domein

Zoals in ook de notitie staat, is het cruciaal dat er voor een brede integrale benadering een goede verbinding komt met de lokale toegang van het sociaal domein. De komende maanden wordt samen met de gemeenten uitgewerkt hoe de aansluiting van SORA met de lokale toegang vorm krijgt. Om de inzet van SORA te bepalen zijn een aantal leidende principes geformuleerd.

Bij deze opsomming wordt echter gemist op welke wijze de beleids(ontwikkeling), de participatie bij beleidsontwikkeling en afstemming beleid lokaal (met het college/de portefeuillehouder) plaatsvindt. Ook is niet aangegeven hoe de informatie voorziening vanuit SORA naar lokale gemeenten (kwalitatief en kwantitatief) plaatsvindt en hoe het contact met de adviesraden van de gemeenten en de samenhang met EZ bij gemeenten wordt geborgd.

Inbreng budgetten

Wij zijn nieuwsgierig welk scenario wordt gekozen. Het werken op basis van regionale budgetten heeft in ieder geval de voorkeur van de ondernemingsraden. Hoewel wij onderkennen dat in de toekomst spanningen denkbaar zijn bij dit model als de resultaten versus de ingebrachte middelen per gemeente enorm uiteenlopen – uiteindelijk wil iedere gemeente dat de eigen inwoners goed geholpen zijn naar deelname in de maatschappij – blijft dit model onze voorkeur hebben, omdat hiermee alle cliënten – ongeacht hun woonplaats – goed geholpen kunnen worden en er geen extra administratieve handelingen (tussentijds en achteraf) nodig zijn om achteraf per gemeente af te rekenen.

Uitgangspunten governance

De inrichting van SORA kent vijf 'bestuurslagen', die allemaal moeten worden bediend. Voor zover het de gemeenten Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk betreft zijn dat de raad -> raadsadviescommissie -> college -> bestuur -> directie. Voor de BUCH-gemeenten geldt dat ook (de directie van) de Werkorganisatie BUCH daar nog ergens tussen/naast zit (zie hierna). Wij vragen ons af waarom er gekozen wordt voor het instellen van een gemeenschappelijke raadsadviescommissie en wat de toegevoegde waarde van deze gecreëerde extra bestuurlijke laag is?

Wij adviseren om bij de latere uitwerking in het organisatieplan duidelijk aan te geven en af te spreken wat wordt verstaan onder *majeure* besluiten, besluiten die pas door het bestuur van SORA kunnen worden genomen, nadat de gemeenteraden een zienswijze hebben kunnen uitbrengen.

Samen naar één uitvoeringsorganisatie

De ondernemingsraden staan positief tegenover de oprichting van een Sociale Onderneming Regio Alkmaar. Wij zien de voordelen voor cliënten, gemeenten en ook die voor de medewerkers, zoals genoemd in de bestuurlijke uitgangspunten.

De notitie is op verschillende onderdelen (te) algemeen gesteld. Concrete voorbeelden wat het voordeel is voor inwoner/cliënt, de werkgever, de gemeenten en de werknemer worden gemist. Ook vinden wij het jammer dat bijvoorbeeld hoe de toegang wordt ingericht (nog) niet is uitgewerkt. Datzelfde geldt voor mogelijke knelpunten en risico's, zoals bijvoorbeeld ICT. Het maakt het voor de raden en colleges makkelijker de juiste keuze te maken en richting te geven als deze onderwerpen meer concreet waren gemaakt.

Wij vinden het (vijfde) bestuurlijke uitgangspunt *Betaalbaarheid in stand houden* heel belangrijk. We zijn blij dat besparingen niet het doel zijn van de oprichting van het SORA. De omvang van een eventuele benodigde reorganisatie zal dan ook tot een minimum beperkt moet worden, en de ondernemingsraden gaan daar ook vanuit.

De ervaring leert dat iedere samenvoeging in aanvang extra (frictie)kosten met zich meebrengt. Dat zal bij SORA naar verwachting dus niet anders zijn. De ondernemingsraden gaan er vanuit dat dit gegeven onderkend is, en voor zover aan de orde dan ook niet eenzijdig zal moeten worden gedragen door SORA.

Specifieke opmerkingen ondernemingsraad BUCH

Voor de ondernemingsraad van de BUCH is (onder meer) de uitwerking van de onderstaande punten in het business- en organisatieplan nog van belang:

- De (eigen) rol van de werkorganisatie BUCH in de 'bestuurslagen'
- De verbinding met de achterblijvende BUCH organisatie
- Hoe het principe 'integraal werken' op basis van (nu) de Geïntegreerde Verordening wordt ingebed
- Afspraken met Lokaal Overleg (LO) over een sociaal plan

Bestuurlijk vervolgproces

Voorzien is dat de bestuurlijke commissie van portefeuillehouders in de week van 21 juni het business- en organisatieplan vaststellen, waarna het wordt vastgesteld door de besturen van BUCH, WNK en Halte Werk en de formele adviesaanvraag aan ondernemingsraden en cliënten- en adviesraden kan worden gedaan. Mogelijk lukt het om voor de zomervakantie het business- en organisatieplan de colleges te brengen, en anders direct na de zomervakantie. Hoe dat ook zij, de ondernemingsraden verzoeken u er rekening mee te houden dat er voldoende tijd is om een gedegen advies te kunnen uitbrengen.

Tot slot verzoeken wij jullie om onze brief door te sturen naar de colleges met het verzoek deze ter kennisname door te sturen naar de raden, en door te sturen naar het bestuur van WNK.

Met vriendelijke groet,
namens de ondernemingsraden,

Hubert-Jan Eekels
voorzitter ondernemingsraad Halte Werk

Peter Hink,
voorzitter ondernemingsraad BUCH

Yusuf Mermer
voorzitter ondernemingsraad WNK